EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 30.5.2012
COM(2012) 306 final

Suositus

**NEUVOSTON SUOSITUS**

**Itävallan vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta**

**sekä samassa yhteydessä annettu Itävallan vuosien 2011–2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto**

{SWD(2012) 306 final}

Suositus

# NEUVOSTON SUOSITUS

## Itävallan vuoden 2012 kansallisesta uudistusohjelmasta

## sekä samassa yhteydessä annettu Itävallan vuosien 2011–2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97[1] ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen[2],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat[3],

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

on kuullut talous- ja rahoituskomiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 26 päivänä maaliskuuta 2010 Euroopan komission ehdotuksen, jolla käynnistetään uusi työllisyys- ja kasvustrategia, Eurooppa 2020. Strategian lähtökohtana on tehostaa talouspolitiikan koordinointia. Strategia keskitetään avainalueisiin, joilla tarvitaan toimia Euroopan kestävän kasvun vauhdittamiseksi ja kilpailukyvyn lisäämiseksi.

(2) Neuvosto antoi 13 päivänä heinäkuuta 2010 suosituksen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (2010–2014) ja hyväksyi 21 päivänä lokakuuta 2010 päätöksen jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista[4]. Yhdessä nämä muodostavat ns. yhdennetyt suuntaviivat. Jäsenvaltioita kehotettiin ottamaan yhdennetyt suuntaviivat huomioon kansallisessa talous- ja työllisyyspolitiikassaan.

---

1 EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 COM(2012) 306 final.
3 P7_TA(2012)0048 ja P7_TA(2012)0047.
4 Neuvoston päätös 2012/238/EU, annettu 26 päivänä huhtikuuta 2012.

(3) Neuvosto antoi 12 päivänä heinäkuuta 2011 suosituksen Itävallan kansallisesta uudistusohjelmasta vuodelta 2011 ja lausunnon Itävallan tarkistetusta vakausohjelmasta vuosiksi 2011–2014.

(4) Komissio hyväksyi 23 päivänä marraskuuta 2011 toisen vuotuisen kasvuselvityksen. Tästä alkoi toinen politiikan yhdennetyn etukäteiskoordinoinnin EU-ohjausjakso, jonka perusta on Eurooppa 2020 -strategiassa. Komissio hyväksyi 14 päivänä helmikuuta 2012 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoitusmekanismia koskevan kertomuksen[5], jossa se katsoi, että Itävalta ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.

(5) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 2 päivänä maaliskuuta 2012 rahoitusvakauden turvaamisen, julkisen talouden vakauttamisen ja kasvun vauhdittamisen painopisteet. Se korosti, että on tarpeen jatkaa eriytettyä, kasvua edistävää julkisen talouden vakauttamista, palauttaa normaalit luotonannon edellytykset, edistää kasvua ja kilpailukykyä, puuttua työttömyyteen ja kriisin sosiaalisiin seurauksiin sekä nykyaikaistaa julkishallintoa.

(6) Lisäksi Eurooppa-neuvosto kehotti 2 päivänä maaliskuuta 2012 Euro Plus -sopimukseen osallistuvia jäsenvaltioita esittämään sitoumuksensa niin ajoissa, että ne voidaan sisällyttää vakaus- tai lähentymisohjelmiin ja kansallisiin uudistusohjelmiin.

(7) Itävalta toimitti vuosia 2011–2016 koskevan vuoden 2012 vakausohjelmansa 24 päivänä huhtikuuta 2012 ja vuoden 2012 kansallisen uudistusohjelmansa 25 päivänä huhtikuuta 2012. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

(8) Neuvosto on neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 mukaisen vuoden 2012 vakausohjelman arvioinnin perusteella sitä mieltä, että ohjelmaan sisältyvien julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on vuosien 2012 ja 2013 osalta varovainen. Vuosien 2014–2016 osalta skenaario on optimistisempi, ja BKT:n ennakoidaan kasvavan keskimäärin 2,1 prosenttia, mikä on johdonmukaisesti potentiaalista kasvua koskevien tämänhetkisten arvioiden yläpuolella. Ohjelmassa kaavaillun julkisen talouden strategian tavoitteena on korjata liiallinen alijäämä vuoteen 2013 mennessä ja saavuttaa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite vuoteen 2016 mennessä. Ohjelman mukainen keskipitkän aikavälin tavoite oli aiemmin tasapainoinen rahoitusasema suhdannekierron aikana, mutta nyt tavoitteeksi on asetettu 0,45 prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen. Tämä vastaa asianmukaisesti vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia. Liiallisen alijäämän korjausta koskeva suunnitelma vastaa määräaikaa, joka asetettiin liiallista alijäämää koskevan menettelyn yhteydessä joulukuussa 2009 annetussa neuvoston suosituksessa. Kun otetaan huomioon (uudelleenlaskettu) julkisen talouden rakenteellinen rahoitusasema[6], keskimääräisten vuotuisten julkisen talouden toimien suunnitellaan vuosina 2011–2013 olevan kuitenkin keskimäärin 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä on vähemmän kuin neuvoston suosittelema 0,75 prosenttia suhteessa BKT:hen. Kaavailtu rakenteellinen kehitys kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta on riittävää vuonna 2015, mutta vuosina 2014 ja 2016 hitaampaa kuin vakaus- ja

---

5 COM(2012) 68 final.

6 Suhdannetasoitettu rahoitusasema ilman kertaluonteisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä, komission yksiköiden uudelleenlaskemana ohjelman tietojen perusteella yhteisesti sovittuja menetelmiä käyttäen.

kasvusopimuksessa asetettu viitearvo, joka on vuosittain 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Päätösperäiset tulopuolen toimet huomioon ottaen julkisten menojen ennustettu kasvutahti vuosina 2014–2015 vastaa kuitenkin menojen kasvulle vakaus- ja kasvusopimuksessa asetettua viitearvoa. Julkisen talouden tavoitteisiin kohdistuu kuitenkin riskejä sekä tulo- että menopuolella. Esimerkiksi joidenkin toimenpiteiden vaikutusta julkiseen talouteen on vaikea esittää määrällisesti, koska vaikutus riippuu niiden toteutusnopeudesta. Finanssitransaktioveron yksityiskohdat eivät ole vielä selvillä, koska sitä koskevasta lainsäädännöstä ei ole vielä päätetty. Suunniteltuja menoleikkauksia ei ole vielä määritelty liittovaltiotason alapuolella. Ohjelman mukaan julkisen velan suhde BKT:hen, joka oli vuoden 2011 lopussa 72,2 prosenttia, nousee huippuunsa, 75,3 prosenttiin, vuonna 2013 laskeakseen asteittain 70,6 prosenttiin vuonna 2016. Kun tarkastellaan vakaus- ja kasvusopimuksessa velan supistamiselle asetettua viitearvoa, Itävalta on vuosina 2014–2016 siirtymävaiheessa, ja ohjelmassa esitettyjen suunnitelmien avulla varmistettaisiin riittävä edistys kohti velan supistamiselle asetettua viitearvoa. Tähän julkisen talouden kehitysarvioon liittyy kuitenkin riskejä, koska yleisen valtionhallinnon ulkopuolisiksi luokiteltujen valtionyhtiöiden velka on kasvamassa ja valtion pankkisektorille kohdentama tuki saattaa aiheuttaa lisärasitetta.

(9) Viimeisimmän julkisen talouden vakauttamistoimenpidepaketin hyväksymisen myötä Itävalta etenee kohti kestävämpää julkista taloutta. Paketin toimenpiteisiin ei kuitenkaan kuulu merkittävää julkisen talouden suhteiden virtaviivaistamista liittovaltio-, osavaltio- ja paikallistason välillä, vaikka tämä on laajasti tunnustettu merkittäväksi mahdollisuudeksi saada aikaan säästöjä. Liittohallitus ja osavaltioiden hallitukset ovat päässeet periaatteelliseen sopimukseen terveydenhuollon rahoituksen keskittämisestä, mutta asiaa koskevista yksityiskohdista on vielä neuvoteltava.

(10) Todellisen eläkkeellesiirtymisiän nostamiseksi Itävalta on toteuttanut uudistuksia, joiden pääasiallisena tarkoituksena on rajoittaa työkyvyttömyyseläkkeelle pääsyä. Lakisääteisen eläkeiän yhdenmukaistamista miesten ja naisten välillä suunnitellaan tällä hetkellä vuosiksi 2024–2033, eikä sen aikaistamista ole viety eteenpäin. Ikääntyneiden työntekijöiden työllistettävyyttä ja aktiivisen ikääntymisen kulttuuria yrityksissä on parannettava edelleen. Ehdotetut toimenpiteet eivät ehkä ole tarpeeksi kauaskantoisia, jotta todellista eläkkeellesiirtymisikää saataisiin niiden avulla korotettua merkittävästi.

(11) Itävallan työmarkkinoiden toimintakyky on ollut erittäin hyvä, mistä kertoo EU:n alhaisin työttömyysprosentti vuosina 2010 ja 2011. Maan työvoimapotentiaalin ennustetaan kuitenkin supistuvan vuodesta 2020 alkaen. Tämän vuoksi Itävallan on pyrittävä hyödyntämään työikäisen väestön potentiaali täysimääräisesti ratkaisemalla ongelmat, jotka liittyvät ikääntyneiden työntekijöiden alhaiseen työllisyysasteeseen ja varhaiseläke- ja työkyvyttömyyseläkejärjestelmien laajaan käyttöön, ansiotulojen korkeaan vero- ja sosiaaliturvarasitukseen sekä siihen, että naisten työssäkäynti keskittyy melko suuressa määrin matalapalkkaisille aloille ja osa-aikaiseen työhön. Myöskään maahanmuuttajataustaisten henkilöiden potentiaalia ei hyödynnetä nykyisellään täysimääräisesti, mikä johtuu alhaisista koulutustuloksista tai vaikeuksista, jotka liittyvät ulkomailla hankittujen taitojen tunnustamiseen. PISA-tulosten mukaan maan koulutustulokset ovat EU:n keskiarvoa alhaisemmat ja sosioekonomisen taustan vaikutus koulutussaavutuksiin on erityisen suuri. Tärkeimpiä haasteita ovat jatkuvasti kasvava opiskelijamäärä, joka johtuu suuresta sisäänpäin

suuntautuvasta liikkuvuudesta (”massayliopisto”) ja opintojen korkeasta keskeyttämisasteesta (noin 40 prosenttia), sekä huomattava rahoitusvajaus.

(12) Kun tarkastellaan kilpailukykyä ja tuottavuutta, Itävallan asema on suotuisa. Useilla aloilla esiintyy kuitenkin suhteellisia rakenteellisia heikkouksia, jotka saattavat vahingoittaa maan pitkän aikavälin kasvupotentiaalia. Palvelualan kilpailu ei ole tukenut kovin hyvin kotimaista kysyntää. Korkeisiin verkkoliittymämaksuihin ja vakiintuneiden yritysten kilpailua vääristävään toimintatapaan (markkinoille pääsyn, kilpailun ja innovoinnin hankaloittaminen) liittyviä ongelmia ei ole ratkaistu. Lisäksi voimassa on edelleen vapaita ammatteja koskevia perusteettomia rajoituksia: Itävallan komissiolle ilmoittamien säänneltyjen ammattien määrä ylittää reilusti EU:n keskiarvon. Näiden ammattien sääntelyn aiheellisuutta ja oikeasuhteisuutta on tarpeen arvioida. Itävallan antama sitoumus vahvistaa liittovaltiotason kilpailuviranomaista ei ole johtanut konkreettisiin edistysaskeleisiin. Palveludirektiivi on lopulta pantu täytäntöön hyväksymällä ”horisontaalinen” säädös ja tekemällä muutoksia osavaltiotason lainsäädäntöön, kuten neuvosto suositteli vuonna 2011.

(13) Itävallan rahoitussektoriin kohdistuu erityisiä haasteita, jotka liittyvät itävaltalaisten pankkien laajaan toimintaan Keski-, Itä- ja Kaakkois-Euroopan maissa, sillä useissa näistä talouksista omaisuuserien laatu saattaa olla edelleen heikkenemässä. Ennen kuin tehdään toimintaperiaatteita koskevia päätöksiä, joilla on valtioiden rajat ylittäviä vaikutuksia, on vaihdettava tietoja ja koordinoitava toimet kyseisen maan valvontaviranomaisten kanssa. Lisäksi viranomaisten on jatkettava julkista tukea saaneiden pankkien, erityisesti kansallistettujen luottolaitosten, tarkkaa seurantaa ja niiden uudelleenjärjestelyä.

(14) Itävalta on tehnyt useita sitoumuksia Euro Plus -sopimuksen nojalla. Nämä sitoumukset ja vuonna 2011 esitettyjen sitoumusten täytäntöönpano liittyvät työllisyyden edistämiseen, kilpailukyvyn parantamiseen ja julkisen talouden kestävyyden tukemiseen. Komissio on arvioinut Euro Plus -sopimukseen perustuvien sitoumusten täytäntöönpanoa. Arvioinnin tulokset on otettu huomioon suosituksissa.

(15) Komissio on laatinut EU-ohjausjakson puitteissa kattavan analyysin Itävallan talouspolitiikasta. Se on arvioinut vakausohjelman ja kansallisen uudistusohjelman. Se on ottanut huomioon niiden merkityksen Itävallan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyden kannalta ja arvioinut, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, ottaen huomioon, että Euroopan unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen tehostaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. EU-ohjausjakson yhteydessä annetut komission suositukset on otettu huomioon jäljempänä esitettävissä suosituksissa 1–7.

(16) Neuvosto on tutkinut Itävallan vakausohjelman edellä esitetyn arvioinnin perusteella, ja neuvosto antaa lausuntonsa[7] erityisesti jäljempänä esitettävässä suosituksessa 1,

SUOSITTAA, että Itävalta toteuttaisi vuosina 2012–2013 toimia, joilla se

1. toteuttaa vuoden 2012 talousarvion suunnitelmien mukaan sekä lujittaa vuodeksi 2013 ja sen jälkeiseksi ajaksi laadittua julkisen talouden strategiaa ja toteuttaa sen tinkimättä; täsmentää riittävällä tavalla (erityisesti liittovaltiota alemmalla tasolla)

[7] Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

toimenpiteet, joilla huolehditaan liiallisen alijäämän oikea-aikaisesta korjaamisesta ja liiallista alijäämää koskevan menettelyn yhteydessä annetuissa neuvoston suosituksissa määriteltyjen keskimääräisten vuotuisten rakenteellisten sopeutustoimien toteuttamisesta; sen jälkeen huolehtii tarvittavista rakenteellisista sopeutustoimista, joiden avulla voidaan edetä riittävässä määrin kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta, myös menojen kasvulle asetettua viitearvoa;

2. toteuttaa lisätoimia kansallisen talousarviokehyksen vahvistamiseksi ja yhdenmukaistaa liittovaltio-, osavaltio- ja paikallistason hallinnon vastuita erityisesti toteuttamalla konkreettisia uudistuksia, joiden tarkoituksena on parantaa terveydenhuollon ja koulutuksen organisaatiota, rahoitusta ja tehokkuutta;

3. aikaistaa lakisääteisen eläkkeellesiirtymisiän yhtenäistämistä miesten ja naisten välillä; parantaa ikääntyneiden työntekijöiden työllistettävyyttä ja valvoo tarkasti varhaiseläkkeelle siirtymistä rajoittavien viimeaikaisten uudistusten täytäntöönpanoa sen varmistamiseksi, että lakisääteinen ja todellinen eläkkeellesiirtymisikä nousee yhdenmukaisesti elinajanodotteen nousun kanssa;

4. toteuttaa toimia työhön kohdistuvan tosiasiallisen veroasteen ja sosiaaliturvarasituksen keventämiseksi erityisesti matalapalkkaisten työntekijöiden osalta; tavoitteena on nostaa ikääntyneiden työntekijöiden ja naisten työllisyysastetta, kun otetaan huomioon tarve hillitä väestörakenteen muutoksen vaikutuksia työikäiseen väestöön; siirtää verorasitusta kiinteistöveroihin ja ympäristöveroihin ilman talousarviovaikutuksia; supistaa sukupuolten välistä suurta palkkaeroa ja parantaa naisten kokoaikaisia työllistymismahdollisuuksia, erityisesti lisäämällä huollettaville tarjolla olevia hoitopalveluja;

5. toteuttaa lisätoimenpiteitä erityisesti muita heikommassa asemassa olevien nuorten koulutustulosten parantamiseksi; toteuttaa toimenpiteitä korkea-asteen koulutuksen keskeyttämisen vähentämiseksi;

6. toteuttaa lisätoimia kilpailun edistämiseksi palvelualoilla poistamalla markkinoille tulon esteitä viestinnän, liikenteen ja energian vähittäismarkkinoilla; poistaa vapaiden ammattien harjoittamista koskevat perusteettomat rajoitukset; laajentaa kilpailuviranomaisten toimivaltaa ja nopeuttaa kilpailulainsäädännön uudistamista;

7. nopeuttaa julkista tukea saaneiden pankkien uudelleenjärjestelyä välttäen velkavivun purkamista; parantaa edelleen yhteistyötä ja kansallisen päätöksenteon koordinointia muiden maiden finanssivalvontaviranomaisten kanssa.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta*
*Puheenjohtaja*